

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR II

SARAJEVO, 22.06.2012.

BROJ/ NUMBER 1

STATISTIKA OKOLIŠA

Environment Statistics

EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA

Greenhouse gas emissions

Ukupna emisija stakleničkih plinova u sektoru poljoprivreda u 2010. godini iznosi 3.652 gigagrama¹ (Gg) CO₂-eq (ekvivalent CO₂ emisije), što predstavlja povećanje emisija za 13,4% u odnosu na emisiju stakleničkih plinova u 2009. godini.

Razlog povećanja su direktne emisije N₂O iz poljoprivrednog zemljišta i stočarstva.

Tokom posmatranog perioda (2005-2010), udjeli emisija pojedinih stakleničkih plinova u sektoru poljoprivreda nisu se značajno promijenili.

The total emissions of greenhouse gases in the agriculture sector in 2009 amounted to 3.652 gigagram¹ (Gg) CO₂-eq (equivalent to CO₂ emissions), which represents an increase of 13,4% compared to the emission of greenhouse gases in 2009.

The reason for the increase is direct emissions of N₂O from agricultural land and enteric fermentation.

During the observed period (2005-2010), the shares of emissions of certain greenhouse gases in the agriculture sector have not significantly changed.

Tabela 1. Emisija stakleničkih plinova iz sektora poljoprivrede, Bosna i Hercegovina, 2005-2010.

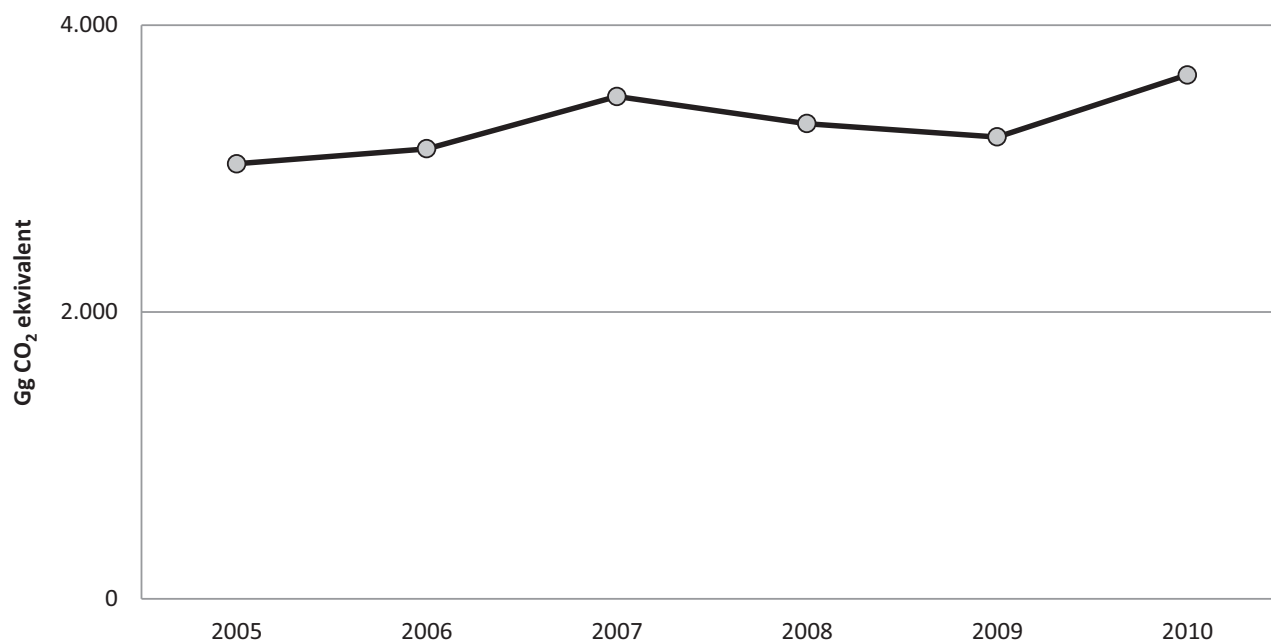
Table 1. Greenhouse gas emissions from agriculture sector, Bosnia and Herzegovina, 2005-2010

Poljoprivreda		2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	Agriculture
		Emisije stakleničkih plinova (Gg CO ₂ ekvivalent) <i>GHG Emissions (Gg CO₂ equivalent)</i>						
A. Stočarstvo- unutrašnja fermentacija	CH ₄	1.069	1.098	1.075	1.056	1.062	1.118	<i>Enteric fermentation</i>
	N ₂ O	228	235	234	231	235	239	
B. Upravljanje organskim gnojivom	CH ₄	140	143	135	131	134	138	<i>Manure management</i>
	N ₂ O	228	235	234	231	235	239	
D. Poljoprivredno zemljište	N ₂ O	1.578	1.643	2.043	1.876	1.771	2.142	<i>Agriculture soil</i>
F. Spaljivanje poljoprivrednih ostataka	CH ₄	13	13	11	13	13	11	<i>Field Burning of agriculture residues</i>
	N ₂ O	5	5	4	5	5	4	
Ukupna GHG emisija		3.033	3.137	3.502	3.312	3.220	3.652	<i>Total GHG emissions</i>

¹ Gigagram je jedinica mase jednaka 1.000.000.000 grama ili 1.000 tona.
Gigagram is a unit of mass equal to 1.000.000.000 grams or 1.000 tons.

Grafikon 1. Emisija stakleničkih plinova iz sektora poljoprivrede, Bosna i Hercegovina, 2005-2010.

Graph 1. Greenhouse gas emissions from agriculture sector, Bosnia and Herzegovina, 2005-2010

U sektoru poljoprivrede emisije CH₄ (metana) i N₂O (azotnog oksida) su uslovljene različitim poljoprivrednim aktivnostima. Za emisiju CH₄ je najznačajnije stočarstvo (unutrašnja fermentacija). Emisija N₂O se posmatra kao direktna emisija iz obrade poljoprivrednog zemljišta, emisija uslijed raspada životinjskog otpada (upravljanje gnojivima) i indirektna emisija.

In the agricultural sector, CH₄ emissions (methane) and N₂O (nitrous oxide) are results different agricultural activities. For the emission of CH₄ one most important animals (enteric fermentation). N₂O emissions are seen as direct emissions from cultivation of agricultural land, emissions due to decomposition of animal waste (manure management), and indirect emissions.

U sektoru poljoprivrede prisutna su dva značajna izvora emisije metana: unutrašnja fermentacija u procesu probave preživara i različiti postupci vezani uz upravljanje i primjenu organskih gnojiva. Ukupna emisija metana za domaće životinje računa se kao zbir emisija porijeklom iz unutrašnje fermentacije i emisija uslovljenih načinom upravljanja organskim gnojivom.

In the agriculture sector there are two significant sources of methane emissions (CH₄): enteric fermentation in digestion process and the different activities related to the management and use of organic fertilizers. Total methane emissions for domestic animals are calculated as the sum of emissions from enteric fermentation and emissions caused by management of manure

U okviru sektora poljoprivrede, utvrđena su tri izvora emisija N₂O: direktna emisija N₂O iz poljoprivrednog zemljišta, direktna emisija N₂O iz stočarstva i indirektna emisija N₂O uslovljena poljoprivrednim aktivnostima.

Within the agriculture sector, three sources of nitrous oxide emissions (N₂O) are identified: direct emissions of N₂O from agricultural land, direct emissions of N₂O from livestock and indirect N₂O emissions caused by agriculture activities.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor Zdenko Milinović

Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Mirza Agić

Prepared by: Mr. Mirza Agić

Lektor: Amra Kapetanović

Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Štampa: 150 primjeraka

150 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu

First Release data are also published on the Internet